

آثار و طرح های نقش برجسته بانوی معمار ایرانی در ایستگاهی در خط ۶ متروی

تهران بازتاب بین المللی داشته است

صلح و احترام در ایستگاه مریم مقدس

کروه گزارش/ مرجان قندی- ایستگاه تازه تأسیس «مریم مقدس» در

خیابان کریم‌خان، رویه‌روی کلیسای سرکیس مقدس، به نقطه‌ای برای مکت و تأمل رهگذران تبدیل شده است. نام این ایستگاه، در کنار معماری مدرن و طراحی هنرمندانه‌اش باعث شده نگاه‌ها را به خود جلب کند.

عکس‌هایی از فضای داخلی این ایستگاه که از معماری کلیسا الهام گرفته

شده، در فضای مجازی هم بازخورد زیادی داشته است.

این عکس‌ها فقط توجه کاربران ایرانی را جلب نکرده، بلکه واکنش‌های مثبت بسیاری از سوی کاربران خارجی هم به همراه داشته است. بسیاری

تا نیا طریق‌مهر، ایده پرداز، طراح و مجری دیوارها و تابلوهای نقش برجسته ایستگاه مترو «مریم مقدس» درباره روند شکل‌گیری این پروژه می‌گوید: «طراحی این ایستگاه از آبان ماه ۱۴۰۳ آغاز شد. بعد از جلسات متعدد و تبادل نظرهای فراوان، توانستیم ایده‌ها را به شکل نهایی که

امروز می بینید، اجرا کنیم.»

او که بیش از شش سال است در خطوط ۶ و ۷ متروی تهران فعالیت می‌کند، درباره فلسفه رنگ‌ها و طراحی این ایستگاه می‌گوید: «از نظر من طراحی و رنگ در هر فضا باید مکمل هم باشند تا بتوانند پیام مورد نظر را به خوبی منتقل کنند. در پروژه تابلوها در ایستگاه مریم مقدس تلاش کردم این دو عنصر را در هماهنگی کامل به کار ببرم.»

این هنرمند جوان درباره تابلوی ورودی ایستگاه توضیح می‌دهد: «تابلوی «بسم الله الرحمن رحیم» به چهار زبان مختلف که در ورودی ایستگاه قرار دارد، پیام اصلی، یعنی صلح و دوستی ما با کشورها و ادیان مختلف را نشان می‌دهد. در این تابلو رنگ آبی را انتخاب کردم چون این رنگ حس آرامش و صلح را القا می‌کند و همزمان می‌تواند پیام معنوی و وحدانیت پروردگار را منتقل کند، وحدانیتی که با هر بینش یکتاپرستانه و دین و زبانی قابل باور است.»

او درباره تابلوهایی دیگر ایستگاه «مریم مقدس» می‌گوید: «در تابلوی سکوی شمال شرقی،

برش

عباس فتحعلی‌پور، مجری خط ۶ متروی تهران با اشاره به مسیر این خط می‌گوید: «خط ۶ از شمال غربی تهران، محدوده کوهسار آغاز می‌شود و به صورت قطری تا جنوب شرقی، یعنی دولت‌آباد امتداد می‌یابد.

این مسیر از مناطق شهرزیبا، شهران، بلوار مرزداران، بلوار کشاورز، میدان ولیعصر، خیابان کریم‌خان، میدان هفت‌تیر، میدان امام حسین و میدان شهدا عبور می‌کند.»

او می‌گوید: «طول این بخش از خط ۳۲ کیلومتر است و شامل ۲۷ ایستگاه می‌شود که تاکنون ۲۴ ایستگاه آن به بهره‌برداری رسیده است. همچنین بخش توسعه‌ای این خط از دولت‌آباد تا شهرری به طول تقریبی ۱۰ کیلومتر در حال اجراست و شامل ۵ ایستگاه خواهد بود.»

فتحعلی‌پور توضیح می‌دهد: «این ایستگاه در خیابان کریم‌خان، رویه‌روی کلیسای سرکیس مقدس واقع شده و بیست‌وپنجمین ایستگاه این خط است که افتتاح می‌شود.

عملیات اجرایی آن از نیمه دوم سال ۱۳۹۴ آغاز، اما در سال ۱۳۹۶ به دلایل مختلف متوقف شد، اما در دوره ششم مدیریت شهری با بازنگری که در معماری ایستگاه انجام شد، دوباره کار ساخت را شروع کردیم.» مجری خط ۶ متروی تهران می‌گوید: «تا شهریورماه ۱۴۰۰، پیشرفت فیزیکی ایستگاه حدود ۳۰ درصد بود. برای بازنگری معماری، تیمی متشکل از پیمانکار، مشاور و

کارشناسان مترو تشکیل و طرح‌های جدیدی برای اجزای مختلف ایستگاه از جمله کیوسک ورودی و فضای حدفاصل کیوسک تا سالن فروش بلیت و همچنین خود سالن فروش بلیت ارائه و بررسی شد. «فتحعلی‌پور می‌گوید: «با توجه به موقعیت مکانی

ایستگاه مسیحی و نزدیکی آن به میدان‌های ولیعصر و هفت‌تیر که محل تلاقی خطوط دیگر مترو هستند، انتظار می‌رود این ایستگاه نقش مؤثری در کاهش ترافیک منطقه مرکزی ایفا کند. برآوردها نشان می‌دهد در روزهای ابتدایی بهره‌برداری، روزانه بین ۳۰ تا ۳۵ هزار نفر از این ایستگاه استفاده خواهند کرد و در ساعات اوج، این رقم به ۶۰ تا ۷۰ هزار نفر خواهد رسید.» او با اشاره به ویژگی‌های طراحی نهایی ایستگاه می‌گوید: «در طرح نهایی مقرر شد مجسمه‌ای از حضرت مریم و عیسی مسیح در محل ورودی کیوسک در خیابان کریم‌خان رویه‌روی کلیسای سرکیس مقدس نصب شود که با هزینه‌ای جداگانه ساخته و در فضایی محافظت شده قرار گرفته است. همچنین در جلساتی با حضور مسئولان، تصمیم بر آن شد که مراسم افتتاح رسمی این ایستگاه به زودی برگزار شود.»

پرنده روح‌القدس در مرکز تابلو قرار دارد. برای

نشان دادن نوانیت و الهی بودن این پرنده، از تونالیت رنگی از تیره به روشن استفاده کردم.

در سکوی شمال غربی هم تابلویی داریم که کلیسا در سمت چپ و مسجد در سمت راست، زیر یک پرچم واحد قرار گرفته‌اند که نماد صلح و برادری میان ادیان است. در مرکز این تابلو، از یک المان هندسی اسلامی استفاده شده که نماد وحدانیت الهی و ابدیت پروردگار است. رنگ سبز روشن در این بخش، تأکیدی بر این مفهوم است که همه از فیض الهی بهره‌مندند. در تابلوی جنوب غربی، تصویری از حضرت مریم در حال تسلیم و عبادت به تصویر کشیده شده است که برای نشان دادن قداست، از رنگ‌های روشن در لباس و پس‌زمینه گل‌ها استفاده کردم تا حس نور، روشنایی و معنویت را به مخاطب منتقل کنم.» طریق‌مهر درباره

مصالح به کار رفته در طراحی ایستگاه «مریم مقدس» توضیح می‌دهد: «در اماکن عمومی مانند مترو و مکان‌های پررفت‌وآمد، معمولاً از موادی مانند سفال و فلز استفاده می‌شود. این مواد به دلیل مقاومت بالا و طول عمر طولانی، گزینه‌های بسیار مناسبی هستند. در تابلوهای ایستگاه «مریم مقدس» هم از هر دو ماده، یعنی سفال و فلز استفاده کرده‌ام. علاوه بر این از ورق‌های کامپوزیت با گچ‌بری‌های خاص هم استفاده کردم تا هم ظاهر بهتری داشته باشد و هم عملکرد مناسب‌تری در برابر شرایط محیطی

نشان بدهد.»

طریق‌مهر درباره رویکرد معنوی و فرهنگی پروژه می‌گوید: «ما همچنین در این ایستگاه احترام خود را نسبت به دین مسیحیت نشان دادیم، اقدامی که باعث خوشحالی بسیاری از هم‌وطنان مسیحی‌مان شد و حتی بازخورد مثبتی در سطح بین المللی داشت. ما بر پایه کتاب مقدس‌مان قرآن که در آن به احترام گذاشتن به ادیان دیگر تأکید شده، قدم برداشتیم و تلاش کردیم این احترام را به بهترین شکل ممکن به جهانیان نشان دهیم.»

این ایده‌پرداز درباره روند نهایی سازی طرح‌ها می‌گوید: «همه طرح‌ها پس از جلسات مکرر و تبادل نظرهای متعدد تأیید شدند. همچنین با همکاری و راهنمایی هم‌وطنان مسیحی، توانستیم اصلاحاتی را در راستای بهبود طرح‌ها انجام دهیم.»

او با تأکید بر پیام اصلی این پروژه می‌گوید: «می‌خواهم با آثارم در این ایستگاه مترو فقط یک پیام را به مسافران منتقل کنم؛ پیامی که بر محور صلح و احترام بنا شده است؛ چون صلح و احترام، پایه‌های اصلی ارتباطات ما هستند. این پیام کوتاه و مؤثر، ارزش‌های بنیادین را به بازدیدکنندگان یادآوری می‌کند و بر اهمیت حفظ فضای محترمانه و مسالمت‌آمیز تأکید دارد.»

طریق‌مهر می‌گوید: «با توجه به موقعیت مکانی ایستگاه، تصمیم گرفتیم از ایده شخصی خود

آرامش و معنویت در این ایستگاه نقش دارند؛ از طراحی کلی معماری گرفته تا انتخاب رنگ‌ها، تابلوها، داستان‌هایی که پشت هر اثر قرار دارد و نورپردازی مناسب. تمامی این عناصر به گونه‌ای هماهنگ شده‌اند تا بتوانند پیام مورد نظر را به درستی منتقل کنند. اگر حتی یکی از این عوامل به شکل دیگری طراحی می‌شد -مثلاً رنگ سفید جایگزین رنگ مشکی می‌شد- قطعاً تأثیر لازم را نداشت و پیام معنوی به درستی منتقل نمی‌شد.»

طریق‌مهر درباره فعالیت جدید خود می‌گوید: «در حال حاضر در ایستگاه «سرپاز» که هنوز افتتاح نشده، مشغول به کار هستم. با توجه به موقعیت مکانی این ایستگاه، تلاش کرده‌ام حفاظت و نگهداری از کشور عزیزمان ایران را از دورن باستان تا زمان حال به تصویر بکنم.» او درباره هدف این پروژه توضیح می‌دهد: «می‌خواهم نسل جدید را با تاریخ غنی کشور، بناهای تاریخی و مسافرانی که در طول زمان برای نگهداری و حفاظت از مرز و بوم ایران تلاش کرده‌اند، آشنا کنم.

شروع کنم، به همین دلیل مطالعه‌ای درباره دین مسیحیت انجام دادم. در این مسیر با روایات و داستان‌های متعددی آشنا شدم که هر کدام حاوی عناصر بصری و معنایی خاصی بودند. این عناصر فقط از نظر زیبایی‌شناسی جذاب نبودند، بلکه پیام‌های معنوی مهمی را هم منتقل می‌کردند. برای نمونه، پرنده روح‌القدس» در مسیحیت نماد قداست است، درخت زیتون به‌عنوان نماد صلح و دوستی و گل‌ها نماد پاکی و قداست حضرت مریم هستند و همگی عناصری بودند که هم زیبایی بصری داشتند و هم معنا و پیام.»

به گفته او، این نگاه پژوهش‌محور و منگاکرا باعث شد تا بتواند هنر را به گونه‌ای ارائه دهد که هم از نظر بصری چشم‌نواز و هم از نظر مفهومی برای مخاطب قابل درک و تأثیرگذار باشد. «ترکیب دقیق و هدفمند عناصر در طراحی اهمیت زیادی دارد تا هدف اصلی، یعنی القای حس معنویت و آرامش به مسافران محقق شود.» طریق‌مهر با بیان این مطلب می‌گوید: «عوامل متعددی در ایجاد حس

عکس‌ها علی‌محمدی ایران

این اقدام برای من نمادی از اهمیت حفظ میراث فرهنگی و ملی کشور و انتقال آن به نسل‌های آینده است. «طریق‌مهر درباره رویکرد شخصی‌اش در طراحی‌هایی که انجام داده، می‌گوید: «من از ایده‌پردازی‌های خاص و طراحی‌های منحصربه‌فرد لذت می‌برم. برایم مهم است که هر قدم در فرآیند کارم حاوی رنگ سفید جایگزین رنگ مشکی می‌شد- قطعاً تأثیر لازم را نداشت و پیام معنوی به درستی منتقل نمی‌شد.»

او از اینکه توانسته ایده‌های خود را به خوبی ارائه کند که مردم با آن ارتباط بگیرند، ابراز

خوشحالی می‌کند و می‌گوید: «برایم بسیار رضایت‌بخش است که آثارم نه فقط در داخل کشور، بلکه در سطح جهانی مورد توجه رسانه‌ها و مخاطبان بین‌المللی قرار گرفته‌اند.

از اینکه توانستم رضایت هم‌وطنان مسیحی‌مان را جلب کنم هم بسیار خوشحالم. هر پیام، بازنشر یا واکنشی که دریافت می‌کنم، برایم نمادی از ارتباط عمیق میان طراحی‌هایم و احساسات مردم است و این ارتباط، زیباترین بخش این پروژه برای من بوده است.»

است و فشار بیرونی می‌تواند این بحران را تشدید کند. ولدخانی می‌گوید: «نوجوان در این سن دائماً با پرسش‌هایی درباره خودش روبه‌رو است، مثل اینکه من که هستم؟ چه باید بکنم؟ در کجای این زندگی قرار دارم؟ وقتی در این دوران، والدین از او می‌خواهند که همیشه بهترین باشد، ذهن او میان میل به استقلال و ترس از شکست گرفتار می‌شود.

نتیجه آن احساس بی‌پناهی و تنهایی است که گاه به تصمیم‌های جبران‌ناپذیر ختم می‌شود. البته مدارس هم باید از روانشناسان و مشاوران کمک بگیرند. آموزش و پرورش باید جایگاه قانونی و دائمی برای مشاوران مدرسه تعریف کند تا در موقعیت‌های مشابه، پیش از وقوع بحران، بتوانند دخالت حمایتی داشته باشند.

ارتباط مستقیم مدرسه و والدین نیز ضروری است. باید دوره‌های آموزشی برای والدین برگزار شود تا مهارت گفت‌وگو با نوجوان را بیاموزند. در دوران گسترش فضای مجازی، حتی می‌توان از گروه‌های مجازی مشترک برای آموزش اصول ارتباط سالم بین والدین و فرزندان استفاده کرد. ولدخانی توضیح می‌دهد: «زندگی امروز پیچیده‌تر از گذشته شده است. اگر خانواده و مدرسه هر کدام وظیفه خود را به درستی انجام دهند و بر پایه محبت، گفت‌وگو و درک متقابل پیش بروند، می‌توان جلوی بسیاری از این تراژدی‌ها را گرفت. کودکان و نوجوانان به جای تهدید، باید احساس امنیت کنند؛ فقط در سایه امنیت است که رشد روانی سالم شکل می‌گیرد.»

گمان می‌کنند تکرار همان الگو برای فرزند آنها مفید است، در حالی که جامعه امروز تغییر کرده و نیاز به روش‌های نوین تربیتی دارد.» ولدخانی تأکید می‌کند که بسیاری از والدین به آموزش نیاز دارند تا بدانند کجا باید محکم و کجا مهربان باشند. برخی از والدین جای این دو را اشتباه می‌گیرند؛ زمانی که باید صبور باشند، عصبی می‌شوند و زمانی که نیاز به قاطعیت است، از برخورد مستقیم طفره می‌روند. این ناهماهنگی در تربیت باعث می‌شود کودک مرز میان درست و نادرست را به خوبی درک نکند.

بحران هویت در نوجوانی

دوران نوجوانی مرحله بحران هویت‌یابی

ترساندن کودک از والد دیگر می‌داند و توضیح می‌دهد: «بعضی از والدین برای کنترل فرزند می‌گویند اگر این کار را نکنی، به پدرت یا مادرت می‌گویم؛ این روش اشتباه است. چنین رفتارهایی باعث می‌شود ارتباط بین والدین و کودک از مسیر طبیعی خارج شود و کودک به جای احترام، از والد خود بترسد.»

او همچنین به اهمیت نگاه والدین به موقعیت تحصیلی اشاره می‌کند و می‌گوید: «گاهی والدین به چیزهایی اهمیت می‌دهند که اصلاً مهم نیست.

چه فرقی دارد نمره دانش‌آموز ۱۸ باشد یا ۲۰؟ مهم سلامت روان او است. از سوی دیگر والدینی که خود در کودکی کتک خورده‌اند،

وقتی والدین

آرزوهای خود

می‌بینند و با

فشار و اجبار از

او می‌خواهند

همیشه بهترین

باشند، کودک

گرفتار احساس

بی‌ارزشی

می‌شود.

حتی در

خانواده‌هایی

که والدین خود

موفق هستند،

این کمال‌گرایی

به شکل پنهان

وجود دارد

و اگر همراه

با گفت‌وگو

نباشد،

زمینه‌ساز

بحران می‌شود

وقتی حرف زدن مهم است ترس از والدین، زنگ خطر پنهان و به صدا درنیامده‌ای در تربیت فرزندان است که بی تردید نتایج تلخی خواهد داشت

حرف زدن همیشه جواب می‌دهد؛ چون با گفت‌وگو است که آدم‌ها می‌توانند برای هر مشکلی راه‌حل پیدا کنند، سوءتفاهمی را از بین ببرند و برای رسیدن به یک هدف دست‌به‌دست هم بدهند. فرقی هم نمی‌کند طرفین گفت‌وگو چه کسانی باشند؛ زن و شوهر، والدین و فرزند، همکاران یک مجموعه و... حرف زدن همیشه اولین و در دسترس‌ترین راه برای حل مشکلات است؛ مشکلاتی که گاهی امکان دارد تا آسیب روانی، جسمی و حتی مرگ هم پیش برود.

بعضی از دانش‌آموزان بعد از بازگشت از مدرسه، با اشتیاق، از اتفاقات روز برای پدر و مادر تعریف می‌کنند، اما دانش‌آموزانی هم هستند که سکوت را ترجیح می‌دهند و دوست دارند در دنیای خود باقی بمانند. به گفته کارشناسان، تفاوت‌های رفتاری، نشانه‌ای از میزان گفت‌وگو و ارتباط عاطفی بین والدین و فرزندان است؛ رابطه‌ای که باید جدی گرفته شود چون می‌تواند رفته‌رفته به

فاصله‌ای عمیق تبدیل شده و گاهی پیامدهای

تلخی را با خود به همراه داشته باشد.

رضا ولدخانی، روانشناس حوزه کودک و

نوجوان با اشاره به اهمیت گفت‌وگو و

اینکه ترس از والدین و رفتارهایی تحکم‌آمیز

می‌تواند نوجوان را به نقطه‌ای برساند که

احساس بی‌پناهی کند و دست به رفتارهای

جبران‌ناپذیر بزند به «ایران» می‌گوید: «ترس

نوجوان از والدین می‌تواند یکی از عوامل

بسیار آسیب‌زا باشد، چون نوجوان هنوز

قدرت تحلیل و ارزیابی موقعیت را ندارد و

وقتی در تنگنای هیجانی قرار می‌گیرد، ممکن

است برای خلاص شدن از فشار روانی، دست

به رفتارهای غیرقابل جبران بزند.»

او توضیح می‌دهد: «ترس از والدین با حتی

ناظم و مدیر مدرسه می‌تواند یکی از عوامل

مهم آسیب‌زا باشد. اما نباید تصور کرد که

تصمیم برای آسیب زدن به خود صرفاً آتی

گرفته می‌شود و ریشه آن معمولاً در رفتارهای

والدین و محیط تربیتی او است. والدین

باید درباره مفاهیمی مثل مرگ، شکست و

خطا با فرزندان خود گفت‌وگو کنند تا ذهن

فرزند آنها برای درک مسائل واقعی زندگی

آماده باشد.» ولدخانی معتقد است رفتار

کمال‌گرایانه والدین نیز می‌تواند نقش مهمی

در شکل‌گیری اضطراب یا احساس ناتوانی در

کودکان داشته باشد. وقتی والدین آرزوهای